

Nämndens uppdrag

Nämndens ansvarar för förskoleverksamhet, grund- och gymnasieskola, särskola samt musik- och dansskola. Barn- och utbildningsnämnden har ansvar för att kommunala och nationella mål förverkligas.

Årets händelser

- Piteå 2:a bästa skolkommun (Läraryrskommitténs ranking (1:a plats 2013, 13:e plats 2012, 3:e plats 2011, 2:a plats 2010)
- 120 pedagoger har deltagit i kompetensutvecklingskursen "Matematiklyftet"
- 65 förstelärare har utsetts
- EU-samordnare anställd i syfte att förstärka det internationella arbetet
- Barn- och utbildningsnämnden har antagit en strategi i syfte att stärka vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
Förvaltningens två doktorander har disputerat

Ekonomi

	2014	2013
Intäkter	82 777	76 582
Kostnad	-845 383	-825 586
Nettokostnader	-762 606	-749 004
Anslag	775 233	761 851
Internränta	-518	-549
Avskrivningar	-5 531	-4 882
Resultat	6 578	7 416
Investeringar		5 916

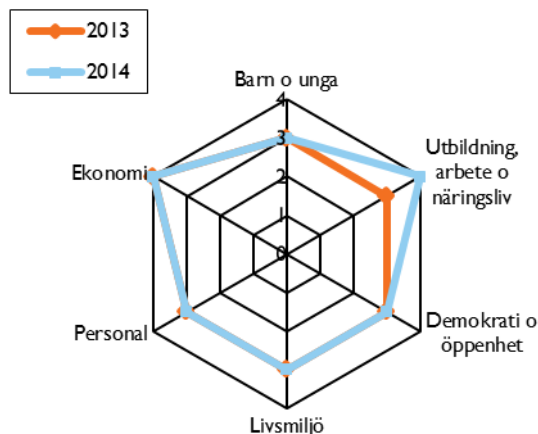
*Kompletera även med budgetuppföljning per verksamhet som ekonomikontoret tar fram. Klistra in tabellerna här

Mål och måluppfyllelse

		December 2014	December 2013
Barn och unga	Barn och unga ges förutsättningar till inflytande i frågor som berör dem (Barnkonventionen)	3	3
Barn och unga	Alla barn/elever upplever att de har en god lärandemiljö utifrån en helhetssyn på hälsa, lärande och arbetsmiljö (Barn- och utbildningsplan)	3	3
Barn och unga	Tidiga och lättillgängliga insatser bidrar till en trygg uppväxt (Barn- och utbildningsplan)	3	3
Barn och unga	Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller andra droger (Barnkonventionen)	3	3
Utbildning, arbete och näringsliv	Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare	3	3
Utbildning, arbete och näringsliv	Piteå har nolltolerans för ungdomsarbetslöshet	2	2
Utbildning, arbete och näringsliv	Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	4	4
Utbildning, arbete och näringsliv	Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande (Tillväxtprogrammet)	3	3
Utbildning, arbete och näringsliv	Alla elever uppnår minst kunskapsmålen för respektive verksamhet (Barn- och utbildningsplan)	4	3
Utbildning, arbete och näringsliv	Kommunal förskola och skola ska vara ett attraktivt val (Barn- och utbildningsplan)	4	4
Demokrati och öppenhet	Piteborna ska känna att det är meningsfullt att engagera sig och att de kan påverka kommunens utveckling	3	3
Demokrati och öppenhet	Piteborna ska uppleva så hög tillgänglighet och gott bemötande att de har anledning att tala väl om kommunens service (Tillgänglighetskonventionen)	3	3
Demokrati och öppenhet	Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund (Integrationsprogram)	3	2
Demokrati och öppenhet	Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter	3	3
Livsmiljö	Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla (Tillgänglighetskonventionen)	3	3
Livsmiljö	Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer	3	3
Livsmiljö	Piteå ska utveckla bra infrastruktur och goda kommunikationer	2	2
Livsmiljö	Alla barn/elever har studiero och känner glädje, trygghet och trivsel i den dagliga verksamheten (Barn- och utbildningsplan)	3	3
Livsmiljö	Alla barn/elever har en grundläggande kunskap om hur det egna handlandet påverkar natur och miljö (Barn- och utbildningsplan)	3	3
Livsmiljö	Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet	3	3
Livsmiljö	Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för miljövänliga och hälsosamma val i vardagen (Klimat- och energiplan, Folkhälsa)	3	3
Personal	Piteå Kommun ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare och skapa hälsofrämjande arbetsplatser	3	3
Personal	Heltid är en rättighet och grunden för anställning i Piteå Kommun, deltid är en möjlighet utifrån verksamhetens behov	3	3
Personal	Piteå Kommun ska vara en jämställd arbetsplats där kvinnor och mäns kompetens, resurser och erfarenheter tas tillvara	4	4

Personal	All personal som arbetar i verksamheter uppfyller behörighetskraven Delmål: minst lika med jämförbara kommuner eller riket	3	3
Personal	Skapa intresse bland unga för yrken inom de kommunala verksamheterna	3	3
Ekonomi	Kommunens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar	3	3
Ekonomi	Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning med disponibla resurser	4	4

Sammanställning av måluppfyllelse för de strategiska områdena

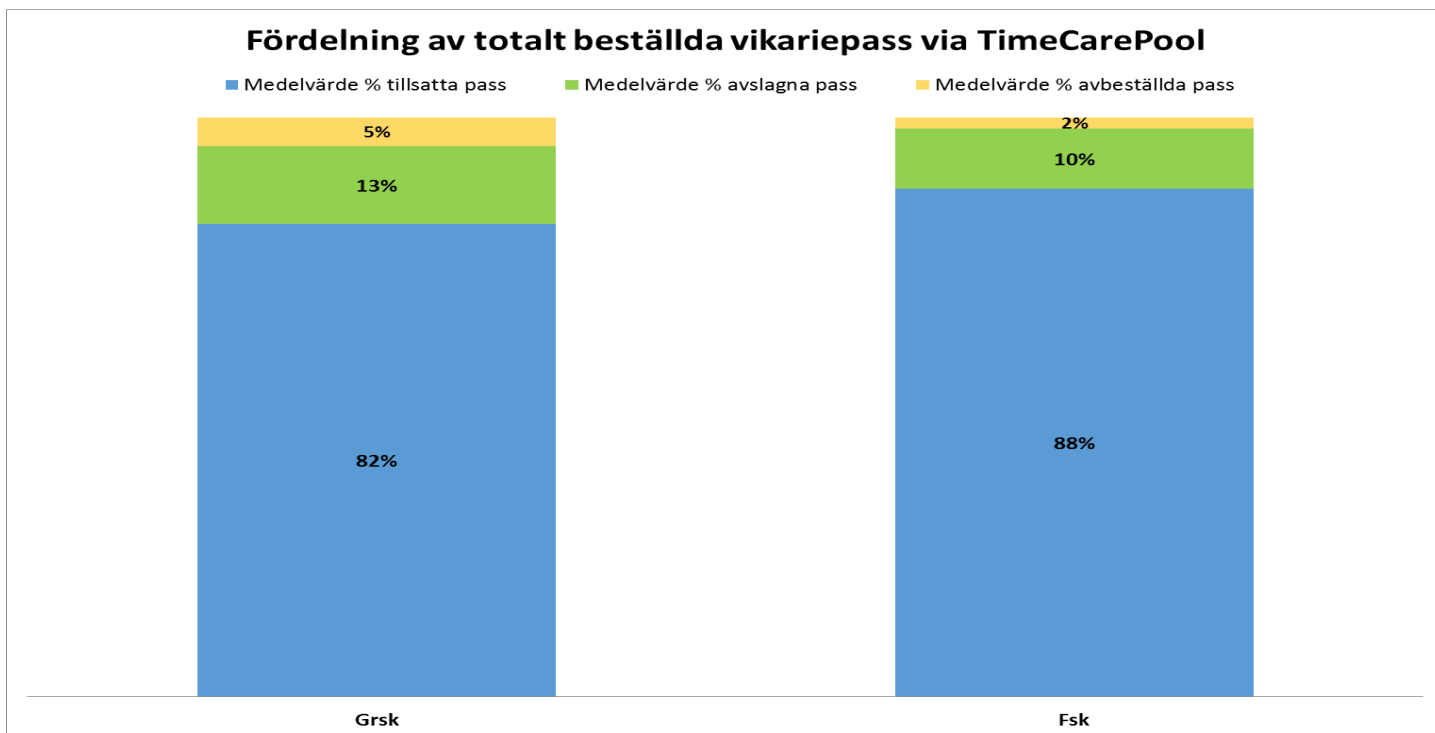

Analys

Ekonomi och personal

Barn och utbildningsnämnden redovisar ett överskott för 2014 på 6,6 mkr. Samtliga verksamheter redovisar ett överskott trots en kraftig volymökning av antalet barn, främst inom förskola men även inom fritidsverksamheten. Majoriteten av rektorer och förskolechefer har bidragit till det positiva resultatet med överskott på sina respektive verksamheter vilket ger en stabil och gynnsam ekonomisk utveckling för hela förvaltningen. En stor del av det positiva resultatet beror också på budgetöverskott avseende köp av gymnasieutbildning från andra huvudmän (interkommunal ersättning och köp från fristående gymnasieskolor). Kostnaderna för gymnasieungdomar, folkbokförda i Piteå, som väljer andra skolor har minskat sedan hösten 2013 samtidigt som intäkterna för elever från andra kommuner har ökat något. Kostnaderna för skolskjuts har också minskat för första gången sen 2011 och visar nu ett mindre överskott. Kostnaderna för fristående verksamhet och interkommunal ersättning inom förskola och grundskola har dock ökat kraftigt och visar ett underskott på drygt 2,8 mkr. Underskottet är främst inom förskolans verksamhet, beroende både på ökat bidrag för fler barn och ökade lokalhyror för de fristående enheterna. Antalet elever i kommunens förberedelseklass, "Språkslussen" har ökat kraftigt jämfört med 2013. Investeringar har gjorts i lokaler och inventarier och både personal och köp av tjänster (främst tolk och studiehandledning) har utökats. Balettskolans verksamhet på Christinaskolan är, för 2014, underfinansierad med drygt 2,0 mkr för 2014. Under hösten 2014 har verksamheten utökats med 2,5 tjänster pga. tillkomsten av ytterligare 1 klass. Fram till 2017 beräknas en utökning med ytterligare 3,7 tjänster när verksamheten omfattar alla klasser från åk 4 till åk 9. Om den statliga finansieringen är oförändrad fram till 2017 kommer den förberedande dansverksamheten inom grundskolan då att vara underfinansierad med närmare 6 mkr. En förändring av bedömning och resurstilldelning för barn i behov av särskilt stöd har genomförts under 2014. Ytterligare utredningar angående resurser till särskilt stöd kommer att genomföras under 2015 för att optimera fördelningen enligt skollagens riktlinjer.

Personal Under hösten har grundbemanning utökats på högstadieskolorna med totalt 6 tjänster för att till viss del försöka säkerställa behovet av behöriga lärare de närmaste åren. Vikariepoolen inom både grundskola och förskola har också förstärkts med övergång till heltidstjänster från att tidigare ha varit 80 %. Den totala sjukfrånvaron har ökat från 4,6 till 5,2 % samtidigt som frisktalet har ökat från 72 till 73 % och frisknärvaron är oförändrad. Antalet timmar utförda av timanställda har minskat för första gången sedan 2010 vilket kan antas höra samman med införandet av poolerna och den utökade grundbemanningen på högstadieskolorna. För första året har förvaltningen nu tillgång till statistik från vikariesystemet Time Care Pool som visar antalet tillsatta, avslagna samt avbeställda vikariepass. Statistiken visar på en betydligt positivare bild av tillgången på vikarier än vad som har framkommit tidigare. Antalet tillsatta vikariebeställningar ligger på i genomsnitt 87,7% för förskola och 81,6% för grundskola vilket är en relativt hög andel med tanke på diskussionerna som har varit angående bristande tillgång på vikarier. När det gäller grundskolan finns det en stor begränsning i antalet vikarier som finns att tillgå. Detta gäller speciellt på högstadiet och inom vissa ämnen, t.ex. slöjd, språk, ma/no osv. Snittet för andelen tillsatta vikarie-beställningar för högstadiet är 74,8% jämfört med låg- och mellanstadieskolorna som har ett snitt på 84,7%. (Diagram 2 o 3, vikarietillsättning per område) Vikarietillsättningen inom förskolan visar på en jämn fördelning mellan områdena. Det finns ingen större skillnad mellan ytterområden och mer centrala områden. Här visar statistiken också helt tydligt att högstadieskolorna har sämst tillgång på vikarier.

Prioriterade övergripande mål

En attraktiv förskola och skola är en viktig del för att uppnå det övergripande målet om 43 000 invånare. För att stärka förskolan och skolan och för att säkerställa tillgången på pedagogiskt utbildad personal har förvaltningen under året anställt förskollärare och lärare i kvalitetspool och vikariepool samt utökat grundbemanningen vid högstadieskolorna. För att stärka undervisningen i matematik har 120 pedagoger deltagit i kompetensutvecklingsinsatsningen "Matematiklyftet". Resultat kan ännu inte ses vad gäller genomsnittlig betygspoäng i ämnet matematik men rektorer och pedagoger anger att matematikundervisningen har utvecklats och resultat när det gäller betyg och nationella prov bör kunna ses inom de närmaste åren.

Skolans verksamhet ska enligt skollagen vila på forskning och beprövad erfarenhet, därför har Barn- och utbildningsnämnden antagit en strategi och en vetenskaplig ledare är under rekrytering. För att stärka det internationella arbetet har förvaltningen anställt en EU-samordnare. Under 2014 har Strömbackaskolan, Norrbyskolan samt Porsnässkolan tilldelats medel från EU. Totalsumman för de tre projekten är 102 370 EURO.

I syfte att förbättra mottagandet av nyanlända elever har "Språkslussen" etablerats i Öjebyn. En förstärkning av elevhälsan, studie och yrkesvägledning och studiehandledning har skett under året. Ett samarbete mellan grund- och gymnasieskolan har inletts för att ytterligare förbättra studiehandledningen till nyanlända elever. Hösten 2014 grundskolan fanns 270 elever med annat modersmål än svenska inskrivna i grundskolan. Av dessa önskade 83 elever modersmålsundervisning. Åtta olika språk uppfyllde kriterierna för att starta (fem elever eller fler förutom i minoritetsspråk då det räcker med en elev). Modersmålsundervisning startade i arabiska, thai, samiska, persiska och engelska med 33 elever. I språken finska, somaliska och ryska kunde lärare inte rekryteras. Barn- och utbildningsnämnden har antagit en mångfaldsplan. Förvaltningen har även under året påbörjat ett arbete för att sätta fokus på att förbättra pojkarnas studieresultat. Utifrån de åtgärder som genomförts för att förbättra mottagandet av nyanlända elever föreslås en höjning av målpåfyllnelsen för målet "Piteå präglas av samhällsgemenskap med mångfald som grund" från två till tre.

För närvarande pågår byggnationerna av det tredje och sista huset i "Elevbyggen etapp 2 Furulund". Huset beräknas vara inflyttningsklart 2016. Samtal med Pitebo pågår för att kunna starta upp med byggnationer i ett nytt projekt. Elevbyggena är en viktig del i Strömbackaskolans byggprogram. Skolverkets generaldirektör Anna Ekström besökte elevbyggena december 2014. Generaldirektören ansåg elevbyggena vara goda exempel på hur man kan stärka kopplingen skola och yrkesliv.

Strategiska områden

Under året har 501 barn placerats i förskola. 14 av dessa har inte fått plats i tid. Den genomsnittliga väntetiden har varit 14 dagar. Det innebär att 97 % placerats inom tre månader. Det lagstadgade kravet är 4 månader.

Enkätundersökningen Personligt visar på ett något försämrat resultat jämfört med 2013. Undersökningen visar att totalt sett så mår tjejerna sämre och är mer utsatta än vad killarna är.

När det gäller frågorna som handlar om skoltiden stärker resultatet bilden av Piteå som en bra skolkommun. Eleverna trivs bra i skolan (en marginell minskning jämfört med tidigare år). Andelen elever som aldrig har skolkat det senaste året är 82 % vilket är det bästa resultatet sedan undersökningen startade. I barn- och utbildningsplanen 2012-2014 ger nämnden i uppdrag till förvaltningen att alla förskolor/skolor ska avsätta minst 30 minuter till daglig fysisk aktivitet. Personligt visar på att det är 44 % av eleverna som deltar i fysisk aktivitet på skoltid, tre dagar per vecka eller mer. Förvaltningens tidigare uppföljning visar på ett liknande resultat när det gäller eleverna på högstadieskolorna och gymnasiet. Målet om fysisk aktivitet uppnås när det gäller barn i förskolan och de yngre eleverna. Nyckeltalen angående elever med övervikt och fetma visar på marginella förändringar förutom när det gäller pojkar i gymnasiet årskurs 1 där resultaten visar att 37 % av pojkarna är överviktiga vilket är en ökning sen förra mätningen med 11 procentenheter.

Piteå kommuns skolor når höga resultat och meritvärdet för slutbetyget i årskurs 9 är det högsta de senaste 10 åren. 95 % av eleverna är behöriga till gymnasieskolan, att jämföras med rikets 87 %. När det gäller meritvärde har flickorna 19,6 poäng högre genomsnittligt meritvärde än pojkarna men nyckeltalen "uppnått målen i alla ämnen" och gymnasiebehörighet visar på ingen eller marginell skillnad mellan könen. Skillnaden mellan skolenheterna när det gäller behörighet till yrkesprogrammen uppgår till som mest 7 procentenheter. Motsvarande siffra för 2013 var 14 procentenheter. Samtliga skolenheter uppvisar positiva avvikelser utifrån beräknat Salsavärde när det gäller elever som uppnår målen i samtliga ämnen. Några orsaker till den positiva utvecklingen skulle kunna vara en ökad samverkan mellan skolor och rektorsområden när det gäller elevernas kunskapsutveckling och tidiga åtgärder när elever riskerar att inte nå kunskapsresultaten.

Vid en jämförelse med riket kan ses att Piteå har en högre andel elever inskrivna på yrkesprogrammen, 47,8 %, att jämföra med rikets snitt på 32,4 %. Detta är orsaken till att Piteå minskar mer än riket när det gäller elever med grundläggande behörighet till högskolestudier. När det gäller andelen elever som fullföljt sin utbildning inom 3 år är Piteås resultat likvärdigt med föregående år. Vid en jämförelse med riket så har Piteås elever vid yrkesprogrammen en något högre genomsnittlig betygspoäng. Omvänt förhållande råder när det gäller eleverna vid de högskoleförberedande programmen med undantag av ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. En av orsakerna kan vara att det höga söktrycket på yrkesprogrammen gör att elever inte kommer in på sitt förstahandsval utan istället kommer in på något av de högskoleförberedande programmen. Strömbackaskolan placerar sig på 4:e plats i riket när det gäller antalet elever som driver UF-företag. Utifrån de goda resultaten för grund- och gymnasieskolan föreslås en höjning av målpåfyllelse när det gäller målet "Alla elever uppnår minst kunskapsresultaten för respektive verksamhet" från tre till fyra. I stort sett samtliga nyckeltal inom området visar på betydande förbättringar över tid. Förvaltningen arbetar aktivt med utveckling, uppföljning och utvärdering. Inför nästa verksamhetsperiod kommer förslag på målvärden för kunskapsresultaten att lämnas.

Målsättningen för arbetet med utmärkelsen Skola för hållbar utveckling är att hälften av kommunens förskolor och skolor ska ha ansökt om utmärkelsen 2014 och att alla förskolor och skolor ska ha fått utmärkelsen 2020 (Enligt målsättning i kommunens Klimat och energiplan). I nuläget har 61 % av förskolorna sökt eller fått utmärkelsen. Motsvarande siffra för skolorna är 40 %. Bedömningen är att målsättningen för 2014 är uppnådd och att målsättningen för 2020 kommer att uppnås. Ett pilotprojekt avseende "Sortering i skola och förskola" har genomförts i alla förskolor och skolor inom Öjebyområdet.

Synpunkten

Under 2014 har 9 stycken synpunkter inkommit. Synpunkterna har bland annat handlat om ekologisk frukt till barn i förskolan, fler förskollärare, mindre barngrupper i förskolan, större elevskåp Strömbacka och mer resurser till barn med särskilda behov.

God Ekonomisk Hushållning

Barn- och utbildningsnämnden har en god ekonomisk hushållning. Nämnden har visat ett positivt resultat under hela året. De verksamhetsansvariga har en god kontroll på sin budget samtidigt som förvaltningen kan redovisa en hög kvalitet på sin verksamhet.

Framtiden

2014 kan kommunen glädjas åt totalt 434 0-åringar, födda och inflyttade i Piteå kommun. Det är betydligt fler än vad aktuella befolkningsprognoser visar. Förhoppningen är relativt höga födelsetal under ett antal år framöver då det föddes många barn runt 1990 och dessa nu börjar få egna barn. Inom kommunen har det skett en förskjutning som innebär fler födda barn i centrala Piteå under 2013-2014 och detta kommer medföra en utmaning när det gäller att klara behovet av platser inom förskolan.

Den största utmaningen inom skolområdet är den framtida kompetensförsörjningen, d.v.s. det kommer att bli en svår brist på utbildade lärare redan inom några år. Antalet sökande till lärarutbildningarna i landet är fortfarande förhållandevis lågt vilket leder till en nationell lärarbrist. Aviseringar från regeringen om åtgärder för att minska barngrupperna i förskolan och skolan innebär både att fler lärare måste anställas men också att lokalbehovet ökar.

Åtgärder och uppdrag

Åtgärd	Status	Beslutad	Återrapport	Kommentar
Budgetmodell	Klar	Uppdrag i VEP 2013-2015		Ny budgetmodell är framtagen.
Utbildningskedjan i dans	Pågår	Uppdrag i VEP 2013-2015		
Stöd och insatser för ungas livssituation i samverkan med socialnämnden	Klar	Uppdrag i VEP 2013-2015		Vid sammanträde 2014-03-26 beslutade Barn- och utbildningsnämnden och Socialnämnden att anta ett gemensamt styrdokument.
Samordna planeringen av eventuell fortsatt lekplansplan och utvecklingen av utemiljöer vid förskolor/skolor	Klar	Uppdrag i VEP 2014-2016		En översyn av statusen för utemiljön vid förskolor och skolor har genomförts tillsammans med Kultur, park och fritid samt fastighetskontoret. Utifrån översynen har rektorer och förskolechefer fått i uppdrag att se över utemiljön och ge förslag på hur den kan utformas. I arbetet ska barn och elever involvera
Upprätta en marknadsplan med insatser/åtgärder för att öka/behålla antalet elever vid Strömbackaskolan	Klar	Uppdrag i VEP 2014-2016		Barn- och utbildningsnämnden har antagit en marknadsplan för Strömbackaskolan.
Förvaltningen får i uppdrag att analysera skillnader i resultat mellan senareskolorna.	Pågår	Åtgärd i årsredovisningen 2012		Nämnden tog del av återrapport för Öjebyområdet november 2014.